

Saksa
keelest.

Laemasse.

Kaks juttu lastele.

Hind 6 kop.

J. Karu
raamatukaupluse
kukul.

RR TA
TÜ

Laemasse.

Kaks juttu lastele.

Satša keelest.

Pärnus.

S. Karu raamatukaupluse kütul.

1907.

Trükitud H. Laane trükitöjas, Pärnus.

RAHVUSRAAMATUKOGU

1-03-04191

I.

Taewasse.

A. Holmar'i Jõulu ja Uueaasta jutt.

I.

Laf' mind minna, Laf' mind minna
Zeesu juurde taewa sinna!
Minu hinge ihkamine
Zeesu külge jääda kinni
On nüüd üksnes lõpmata. . .
Oleksid mu hingel tiivad,
Mis mind lendes läbi wiivad
Siionisje täna weel!

Suu, mis kare külm täna on! Kust aga
tuul iial haugukese leiab jäält puhub ta huludes
sisse ja selle juures sadab lund; sadab ja sadab
ikka wahet pidamata. Maa oleks üleni juba
ammu pakku lumega kaetud olnud, kui tuul mitte
lund metsjadesse, wõsikusse ja orgudesse ei oleks
kannud. See tungiks ka wäikese poisikese õhu-
kestest riietest läbi, kui tema mitte linnast läbi

woolama jõe pääl tulba taga lume, tuule ja külma eest warju otsides enmast kofku ei oleks kiskunud. Wäikestel poisikestel on nõõriga kasti-
kene kaela seotud, milles puust mänguasjakesed, papist ja willajest riidest lambakesed, titekesed j.n.e. on. Näitab, nagu oleks laps kinni külmanud, sest arwa katjub ta möödaminejatele oma kaupa pakkuda; ja ehk küll laternad heledasti põlewad, siisgi pääsewad ainult wähejed walguse kiired pimedasse, wäikese müüja nurgakesesse.

Siisgi on keegi temast natukene wanem, umbes kaheksa aastane poisikene teda näinud ja ligineb temale sõnadega:

„Küll on naljakas; juba lõuna ajal istusid ja siin ja õhtul oled ja ikka weel siin. Millal ja ometi kodu jõõma lähed?“

„Kodu?“ Wäikene mõtleb natukene, siis wastab ta pääd raputades: „Jüüa ei saa ma ometi mitte.“

„Tõesti? See oleks ju kena. Mis ju nimi on?“

„Andreas.“

„Sa kuidas weel edasi?“

„Jah, kuidas edasi?“ Wäikene waatab ta-
retanult küsijale otja ja waikib.

„Kus sa siis elad?“

„Sääl all pool ja siis ifka edasi ja siis juures mustas majas, kus alati mürijeb, säält üks trepp alla.“

„Sellest peab müüd keegi targaks saama! Kuule, minu nimi on Justus Werner ja elan Suures uulitsas № 4 oma wenna juures, kes wäga wali on. Homme lähen ma laste jumalateenistusele, sest siis on pühapäew — jeda sa ju ometi tead! — Kas sa siis ka siin oled? Mina wõtan sind ligi, wiin ühes, sest meie kooli-preili ütleb ifka, meie pidada ometi ka teisi lapsi ligi tooma, — kas tahad ka ligi tulla?“

Andreas raputab pääd. Pühapäew, laste jumalateenistus — neid sõnu ei ole ta weel enne kuulnud. Tema ei sa nendest aru. Aga ühte teab ta — tema ei tohi mitte ühegi inimejega ligi minna.

„Mina pean siia jääma,“ ütleb ta, „kuni tema mind ära wiib. Muidu peksab ta mind.“

„Kes? Sinu ema?“

„Ei, minu wanatädi.“ Hirmuga waatab Andreas oma ümber, nagu näeks ta kardetawat oma kõrwal seiswat.

„Mina katsum ometi ja wiin sind. Homme kell wiis, kas kuuled? Kui sa teaksid, kui ilus kirikus on.“

Andreas waatab tumedalt rääkijale otja, ta ei wasta mitte midagi. Aga ta tahtis ometi sinna minna, kus kõik nii „ilus“ on, sest kõik, mis tema tunneb ja teab, on hirmus. — Sääli seisab wanatädi tema ees. See on tädi, nagu neid wähe ilmas on. Tema on musttuses, kalgitudes ja kurja näoga. Kõik kardawad halba naist, tema aga kardab üksi — politseid; sest see on teda ju mitu korda wangi pannud.

„Näita raha süia, kui palju sul on?“ hüüab ta poisikesele. Wärisedes annab poisik temale paar wäike raha. „Mis, ainult nii wähe? Sina oled terve päewa laiselnud, kuna sa oled pidanud ümber kõndima ja rahwale oma asju müüa pakkuma. Noh, tule aga ühes, nüüd sa pead aga saama.“

Ta nii kisub ta lapse enesega ühes; Andreas teab küll, mis teda ees ootab: peksmine, ilma söömata jäämine — oh, kui ta ka mitte jälle terweks võiks wälja uulitsale külma kätte ei peaks jääma! . . .

Teisel päewal, — nüüd on hele, selge ja walge pühapäew — istub Andreas jälle oma wana koha pääl, nurgas. Tema tahtis nii häa meelega edasi ja tagasi jooksta, aga ta ei wõinud; kõik ta liikmed wärisewad ja külma taretas ta ihu kangeks. Säält tuleb aga Sustus nagu elu ja

terwise pilt; ta teretab teda ja küsib kohe; „Sina tuled ometi ühes? Muidugi pead ja ühes tulema, sest homme on Tõulupüha ja täna Tõulu laupäew; koolipreili tahab meile Issandast Jeesusest palju ilusat jutustada.“

„Issand Jeesus, — kes see on? Kas tema ka siin elab?“

„Aga ütle kord ometi, kas sina sellest veel mitte midagi ei tea?“ küsis Justus üsna imestades. „Koh, sina oled koolis käimise jaoks veel väikene,“ lijab ta kaastundlikult juurde, „aga tule ometi ühes.“

Andreas ei luba minna, — sest kuhu ta oma kasti jätab; aga Justus leiab nõuu, — siin pimedas murgas ei näe teda keegi, jääb wõib ta rahulikult seista, kuni nad tagasi tulewad, ja nii annab väikene, kange poisj kõwema tahtmisele järele, ja mõlemad lähewad kirikusse.

See on suur, heledalt walgustatud ruum; pinkide pääl istub palju, palju lapsi, pühalikult algab orel mängu ja Andreas paneb omad käed ka nõnda kofku, nagu Justus. Kui Justus püsti seisab, siis seisab tema ka, istub Justus, tema ka, lasseb Justus põlwili, tema ka, ja wahib alati teisele otja, mis teine teeb. Tema kuulab ühe mehe sõnu, kes kaugelt räägib, aga tema ei saa

neist mitte aru; ainult nimi „Jeesus,“ „Issand Jeesus,“ kõlab temale alati kõrvu. Sääal aga tuleb sõbralik naesterahvas, istub laste juurde pingi päale ja räägib nendega väga armsasti. See räägib neile ka Issandast Jeesusest, kuidas ta nii häa olnud, kõiti lapsi, waseid ja nõtru nii iseäralikult armastanud, kuidas ta neid trööstinud ja õnnelikuks teinud.

„Kus jee Issand Jeesus elab?“ küsib Andreas lõppeks.

„Taewas, mu pois,“ on wastus, „ja sina pead ka sinna saama ja jääal tema ilusas paradüüsis tema juures olema ja saad inglitega laulma ja mängima.“

„Mis on „ingel“ ja misfugused nad on?“

„Need on Issanda Jeesuse teenrid, kes kõit teewad, mis tema käsib. Nemad kannawad walgeid riideid ja homme on neil igal ühel põlew jõulupuu käes, neid wiivad nad igale ühele, kes nende Issandat armastawad.“

„Mina armastan teda,“ mõtleb Andreas, aga ta ei ütle mitte midagi enam, ainult tema filmad hülgawad rõõmu pärast, nagu nad weel ualgi pole nii hülganud.

Sumalateenistus lõpeb, lapsed on jälle uulitsal. Tustus on haruldane häa; ehk ta küll ka muidu

armas pois on teeb teda homme Jõulupüha weel armsamaks. Minult armsatele, wagadele lastele tuleb Jõululaps Seesus, — ja ta tahab nii väga, et ta tema juurde tuleks! Andreasjel oli, nagu tuleks ta teisest maailmast, tema igatjes väga hää Issanda järele, tema tahtis hää meelega Issandast Seesusest rohkem kuulda ja teada ja küsib oma seltsimehelt järele.

„Kas tead,“ wastab see, „kaua, väga kaua aja eest on tema üks kord maa pääl olnud ja olnud kõikide wastu väga hää. Nüüd on ta jälle ülewal taewas, ja päikene, kuu ja taewa tähed on tema lambid. Tema on väga, väga rikas Issand ja tahab meid kõiki kord rikkaks teha; tema walmistab nüüd taewas meie kõikidele eluasemeid walmis, sest meie saame kord kõik tema juures elama.“

„Aga kuidas meie tema juurde saame?“ küsib Andreas.

„Ah sinna, see on väga raske,“ wastab Justus. „Meie peame alati hääd olema ja ka palwet tegema, — ja siis peame meie weel sügawast orust läbi, ehk ka üle laia mere minema, ütles koolipreili, mina ei tea seda ka mitte nii hästi, aga tema ütles, et meil ei olla tarwis kartu, sest teisel pool tumedat wett seisab Issand

„Jeesus ja oodata meid, tema võtta meid oma käe kõrvale ja viib meid oma ilusasje taevasje.“

„Mina tahan, et ma juba jääl oleksin,“ ütles Andreas.

„Jah, seda ma usun, sest jääl on mulitsad puhtast kullast ja väravad kallist pärlist tehtud. Ja Paradiisi aias kannavad puud iga kuu värsket ja valmis vilja, mõtle ometi, iga kuu.“

„Kas siis jääl talvel ka vilja kasvab?“ küsis Andreas.

„Talvet jääl ei ole,“ vastas Justus, „ei ole ka külma ja sinul ei ole enam tarvis külmetada, nagu täna, eila ja enne. Ka ei sada jääl vihma ja ei ole mitte midagi, mis halb on.“

Andreas hakkab Justusel käiksest kinni ja küsib: „Mis ja arvad, kas minu wanatädi ka taevasjesaab?“

„Kui ta nii kuri on, siis tõesti mitte. Ainult hääd inimesed saavad taevasje. — Aga kas jumalateenistusel oli ka hää olla? Mina wiin sind homme jälle sinna?“

Andreas niitab pääd; aga ei, tema lähleb hää meelega ühes. Nüüd lahkuwad lapsed, Justus lähleb kodu, Andreas oma kasti wälja tooma.

Suur Jumal, nurek on tühi, kast on ühes mänguasjakestega kadunud.

Kui nüüd wanatädi tuleb, — tema lööb Andreasse furnuks. Oh, kui ta tuleb! Ilma midagi mõtlemata pistab poisj kõge mööda edasi, edasi ja ikka edasi jooksuma, ainult siit ära, kus tema teda otsib. Wiimati ei jõua ta enam jooksta, ta jääb waguksi seisma. Siin leiab ta jälle silla ja ta kisub ennast selle warju kofku.

Tema ei wõi uialgi enam wanatädi juurde tagasi minna, see on kindel. Aga kuhu peab ta minema? Tema ei tunne ühtegi inimest. Kas ta ei wõi mitte hää Issanda Teesuse juurde minna, kes kõiki lapsi armastab. Aga kus see elab? Jah, kus? — Siin on palju wagušam, kui teise silla juures oli, ainult arwast sõidab keegi, — Andreas wõib jälle mõelda. Kus on taewas? Muidugi jääb ülewal pää kohal. Aga ka wee all on taewas oma kuldsjete tähtedega ja kuuga. Seda on ta ise mitu korda wette wahtides näinud. Ja kas ei ole ka koolipreili ütelnud, et tarwis olla üle wee minna ja siis seista jäl trun, hää Issand ja wodata? Kui ta ometi nüüd teda taewasj eandma tuleks! Laps waatab üles ja ümber ringi, kas mitte Issandat Teesust näha ei ole. Nüüd aga kaob kuu pilwe alla, maa lähed pimedaks. Aga kui pime on, siis ei wõi Andreas Teesust mitte näha, kui ta tuleb ja ta

tahab ometi nii hää meelega taewasfe minna, aga mitte wanatädi juurde. — Aga mis see on? Kas jäält kaugemalt ei tule mitte Jeesus? Andreas sirutab pää ette poole, et järele wadata. Aga oh häda! — jalg libiseb ja Andreas kukkub silla kõrwale wette. Kuuldub wali karjatamine, mulkjatus — siis on kõik wagufti.

„Laps kukkus wette!“ hüüti kaldal ja jõe äär sai elawaks.

II.

Kui Jeesus mu pää,
Ma jurma ei näe,
Mu waew jureb küll,
Kuid ije ma tõnjen
Siis elama iull!

(Saksa keelest R. v. Holst.)

Läks kawa aega, enne kui haigemaja arst lapse jälle meelemärkusele äratas. Selle järele jäi ta rahulisti magama. Kellad kuulutasiwad jõulu laupäewa õhtut, kui wäikene Andreas üles ärkas. Tema õõrub filmi. Kui jõuetu ja nähane on ta! Aga ta ei mõtle mitte jõõgi ega joogi, waid selle pääle, kus ta nüüd on. Wanatädi juures mitte! Ei ka mitte silla warjus.

Aga nüüd tuli talle meelde, kuis ta nii wäga

taewasse soomis ja wiimaks — — — wette
hiffus. Aga kas ta nüüd taewas on?

Andreas teeb filmad lahti. Smur, kõrge jaal,
ümber ringi soojad, pehmed jängid ja igas jängis
lameb wäikene walge fuju — on need inglid?
Oh on need faks walget fogu inglid, kes praegu
uffest siise astuwad, wäikesed jõulupuud käes —
nüüd seawad nad neid jängikeste ette — toowad
jälle puu ja seawad jälle ühe jängi ette, —
weel üks, — weel üks, — oh kuiis nii igal pool
imelik walgus hiilgab! Selle juure kõlab pühalik
laul, mida mahe mäng jaadab — — —

Sah, see on taewas.

Ikka rohkem tuuakse walgustatud puud siise,
jaal läheb ikka walgemaks, ikka armsamalt kos-
tab laul — — —

See on taewas, see on taewas!

Nüüd lähenevad walged hiilgawad fogud
Andreasjese. Need on halastajad õed walgete
tanude, walgete põlledega. Ka tema woodi ette
pannakse hiilgaw puu, mille juures lauldakse:

„Kust leiab siit kodu ja rahu mu hing

Kus olen weel patu käes finni kui wang?

Kas maailm võib anda mul kohta üks tund

Kus patt ei mõiks tulla ja kiusata mind?

Ei, ei, ei, ei siin maa ilmas!
Waid hingede kodu on Jeesuse sees.

(N. v. Holst.)

Sah, Jeesus, — kus aga Jeesus on? Andreas ei ole teda näinud. Sääal kumardab wana pika habeme, sõbralise näo ja nii armsate, selgete silmadega mees tema sängi üle, silkitab tajakesti tema kõhna põske ja ütleb lahke häälega:

„Noh, mu armas laps, kuidas käsi käib?“

Andreas waatab üles, — jah, see peab Issand Jeesus olema, tema on tõe poolest nõnda wana, jeda on ju niipalju aega tagasi, kui tema maa pääl on olnud, ja nüüd paneb Andreas oma pää hää mehe rinna pääle, ja taha, aga südant liigutawalt hüüab ta:

„Lase mind alati, alati siin olla.“

„Mina ei mõtlegi selle pääle, sind jälle ära saata, aga nüüd pead sa kõige päält natukene sõõma.“

Kas temale paradiisi puude wilja antakse? Ei, temale antakse rammu leent; tema ei tahaks mitte süüta, tema kõht on õnnest täis, ometi kuulab tema hääd inimest, kes temale toitu annab, tema sõõb, joob ja siis jääb ta magusasti magama. — — —

Nüüd on ta enam kui kahetsa päewa — taewas? Mitte taewas, waid haigemajas. Nüüd ta wab, kus ta on; tema teab ka, et tee taewasse mitte sellest weest läbi ei lähe, tema teab, et Issand Jeesus mitte enam silmanähtawalt meie ees ei seija. Aga ta teab ka, et teda enam tema wanatädi juurde ei saadeta; see istub juba wangis; tema teab ka, et tal enam tarwis mänguasju müüa, nälgida ja külma kannatada ei ole. Hääd haigemaja inimesed on temale jeda lubanud. Kuidas ehk ka mill wiisil ta edaspidi peab elama, jelle eest ta ei muretsemud.

Küll aga need, kes teda nüüd talitawad. Mis peab Andreastest saama, küsijawad nad üks-teiselt. Nemad wõiwad teda üksnes wähe aega, aga ei mitte kaua ülespidada, sest tema ei ole mitte haige, ja see maja on üksi haigete laste jaoks. Kõige parem oleks, kui ta maale läheks, sest et ta weel nõrk on; jään jaoks temast terve õhu sees ja hää toidu juures tugew pois, kes hää kaswatuse juures kõikidele inimestele rõõmuks oleks. Aga kust leiduks niisugust perekonda, kes waest last oma majasse ja oma südamete pääle wõtaks? „Waene pois on uskunud, et teisel pool jeda wett, millesse ta kukkus, tema Snnistegija teda ära wiima tuleb, — ma ei

usu mitte, et see, kelle pääle tema, kui ka lapselikult, oma lootust on pannud, teda maha jätab, nii ütles wana tohter.

Andreas aga oli rõõmus ja hää laps; juba kolmandal päewal pääle lõunat wõis ta üles seista; kui ta aga hommiku wara üles ärkas, siis oli esimene asi, et ta afna eest eesriide kõrwale lükkas ja rõõmjasti wälja wahtis.

„Mis sa waatad nii uudishimulikult?“ küsis halastaja õde. „Kas sa kedagi ootad?“

„Sina ütlesid, Issand Seejus saata häid inimesi, kes mind siit ära wiivad; mina waatan, kas nad juba tulewad,“ on wastus.

III.

Uuel aastal armu anna,
Meid omal kätel, Issand, kannu . . .

„Kristjan, pane Punane ette, meie tahame linna sõita,“ nii käskis peremees Willem teisel uueaasta päewal.

Tema ja ta naene olivad hooljad ja wirgad inimesed ja neil oli majas, õues ja põllul hää fõrd ja töö joones. Sellepärast wõiswad nemad uuel aastal ka kõik arwed ära õiendada. Tema oli kõik ära õiendanud ja raha jäi weel üle

mida ta hoiukasjasje wõis wiia. See oli Jumala õnnistus ja Willem kui ka ta perenaene olivad jüdamest kõikide hääde annete andja wastu tänulikud. Teenijatel ei olnud nende juures mitte halb, ja nende ümarguste, lahete palgete päält wõis lugeda, et nad omaga rahul olivad ja ka hää meelega teistele rahu soowisivad ja walmistasiwad.

Ilm oli ilus ja jõe, ja et nagu wähe aega oli, wõis nende ainukene poeg, Peeter, ka ühes sõita. Sja wõttis ohjad, ema istus kõrwale ja nüüd edasi.

„Mis sul jääb korwis on, ema,“ küsis teel peremees.

„Wärsked munad: sina tead, need on haigetele lastele, kes jääb haigemajas on, wäga meelepärast, — mina wiin ju kümme aastat igal Uuelaastal neile midagi.“

„Jah. — Kui palju sul neid on?“

„Kuuskümmend, nagu iga kord.“

„Kas tead, ema, mina mõtlefin Wanaaasta õhtul selle üle palju järele. Jumal annab meile igal aastal rohken, ja meie wõtame hää meelega wastu, aga meie anname temale just nõnda palju, nagu meie siis andsime, kui meil peaaegu mitte midagi ei olnud. Kuuskümmend muna wiisime

meie juba siis haigemajasse, kui meil kõigest kaks kانا oli. Sa müüd, — mis teeme meie müüd hulgade munadega?

„Meie müüme neid ära,“ ütles perenaene taha.

„Kui meie oma hinge õnnistust viimati ka ühes nendega ära ei müü, kui meie alati nõnda teeme. Gila tegi meie õpetaja „hää mõistlik majapidaja“ üle jutlust, Siis näitas mulle sagedasti, nagu „mõistlik“ meie kohta jüugi ei jünniks.“

„Aga mees, meie peame ju oma arweid maksma.“

„Simestele — jah, Aga kas Issandale Seesusele ka?“

„Sa meie teeme ka hääd, nii palju kui võime.“

„Noh, sest ei ole mulle mitte veel küll. Mina arvan sagedasti, meie võiksime ja peaksime enam tegema.“ —

Müüd olivad nad haigemaja juurde jõudnud. Punane jäi seisma, üks töömees hoidis teda finni. Sõitjad astusiwad maha, nemad olivad siin ju wanad tuttawad. Nemad ei olnud kahwatanud lapse palet mitte tähele pannud, kes omast wäiksest aknast nende tulemist waatas.

Poisikesele meeldis tulejate hobune, sõit ja

ka talurahwa näod. Tuli see nüüd sellest, ehk andis Sumal ise temale jeda südamesse, aga kui tulejad saali astusivad, tuli neile Andreas vastu, sirutas käed nende poole ja küsis rõõmsasti:

„Kas teid Issand Jeesus saadab? Kas teie mind tahate ära wiia?“

Smetades waatawad tulejad lapsela otja ja Peeter hüüdis:

„Sah, tule aga ühes, mina olen alati üsna üksi.“

Mis see kõik tähendas? Halastaja öde läks peremehe ja perenaesega teise tuppa, kuna Peeter Andreasse juurde jäi. Öde rääkis nüüd poijekese hädast ja waesusest, keda ühest nurgast teise liikatud, tänu Sumalale, aga mitte weel kurja ei olnud õppinud, ja maailmast ja Sumalast mitte midagi ei tea. Ta jutustas weel lapse esimesest kirikus käimisest, tema lapselikust eksitusest, et ta taewast wee sees arwanud olemat, kuidas ta wette kukkunud ja kuidas ta nüüd loota, et Issand Jeesus maalt mõne inimese saadab teda ära wiima.

Peremehel ja perenaesel jooksiwad suured pijarad üle põskede alla, — oh, kui halb oli siit jaadik lapse elu olnud! Sa kui hää meelega on ta taewasse tahtnud!

„Meie wõtame teda ühes, tema peab meie laps olema,“ ütles wiimati peremees.

„Sa meie tahame teda nii hästi kaswatada nagu oma last,“ nuutsus perenaene.

„Eh! näitab tema meile õiget taewa teed,“ ütles peremees, „jest mulle näitab, et meie veel palju peame õppima.“

„Minu õnnis isa ütles ikka, et mitte ühtegi Uutaastat ilma tähtsa hääteota ei pea algama,“ tähendas halastaja õde.

„Jah, see on tõsi,“ vastas Willem, „nagu puudigi igal aastal jälle nagu uuesti kaswama hakkawad, — kui ka kõik arwed on ära makstud, siis ei saa südamele sellest veel küllalt, waid ta soowib nagu veel midagi teha.“

„Jah, jah, arweid maksame inimestele,“ ütles perenaene, „aga meie oleme jagedasti Ssjandale Sumalale tema arwe maksmise ära unustanud.“

Peremees ja perenaene lähewad lapse juurde; nemad tahawad ja wõiwad Andreasje koha ligi wõtta, jest temal ei ole mitte midagi sõise pakkida ega ka maksta; ainult tänu on temal kõikidele anda. Peeter tahab temale midagi õige hääd ütelda, et ta aga ühes tuleks, jellepärast ütleb ta temale: „Kui ja natukene tugewamaks saad, siis mängime teine teisega.“ —

Peremees ja perenaene sõidavad nüüd kafe
 lapsega minema. „Õnnistatud Uutaastat!“ hüüab
 neile hobusehoidja töömees järele. Sah, Sumala
 õnnistus, — seda on neil teel, südames, kodus.

II.

Tani esimene jõulupuu.

Oli hele ja selge detsembri kuu päew. Döfel oli lõunapoolisel Prantsusemaal külmetanud; nüüd aga ilmus päikene ja meelitas jalutajaid wälja.

Suure Marseille linna elawat uulitsat mööda ruttas üks 11—12 aastane poisikene, mis juures ta kord siin, kord jäl wälju häälega ajalehti müüa pakkus. Läbitungiwalt nagu kottas tungis ta wanakrite ja jalakäijate wahelt siia ja sinna ja pakkus igal pool rahwale ajalehti; isegi juure wanakri ääre pääle hüppas ta üles oma kaupa kiitma. Poisikene oli oma wanaduse kohta wäga wäikene ja nägi metsik wälja; siisgi paistis tema palgedelt hääduus ja auusus. Riieteks oli temal ainult kitsas willane särk ja pikkad pükid; pääs kandis ta wanat soldati mütsi, mis tema wäljanägemist natukene naljakaks muutis.

Kiisuguses juures linnas on palju wanu ja noori ajalehe müüjaid ja poisikest pandi wähe

tähele. Kui aga keegi tema käest mõne lehe võttis ja selle eest temale mõne kopika andis, siis käis rõõmuksir üle tema näo ja hooltsasti peitis ta raha taskusse.

Wiimati näeme teda kahe wanfri wahelt läbi tükkimat ja kiiresti jäält ära ruttawat. Tema käib ühe toredas riides emanda järel, kes väikest tütarlast käe kõrwal hoiab. Nüüd seisab ta lõõtsutades tema kõrwal ja väikest ninarätikut näidates küsib ta: „Kas see, preili, teie oma on?“ Laps ei saa temast aru ja waatab temale hirmuga otsa. Poisikene saab wähe hinge tagasi ja ütleb nüüd: „Kas see teie ninarätik on? Mina nägin seda teie käest maha kukkumat.“ —

„Sah, mu poisj,“ wastab nüüd naesterahwas, „see on wäikese omandus; sina oled auus poisj, see on armas näha; siin on sulle natukene ju waewa eest.“ Tema wõtab oma rahakoti wälja ja tahab temale midagi anda. Aga — see oli tühi. „Mul on kahju, mu poisj,“ ütleb ta, „mina olen kaupmehe juures oma rahakoti tühjaks teinud; kas sinul, Marie, raha juures ei ole?“ — „Si ema, oh kui kahju!“ hüüab tütarlaps kurwalt, „nüüd ei ole waezele poisikesele midagi anda.“

Marius, väikene ajalehe müüja, jahutas oma pääd ja läks jäält kiiresti ära. Waewalt oli ta mõne minuti kõndinud, jääl tõmbas teda keegi ägedasti käiksest. Tema pööris ümber; tema ees seisis see väikene tüdruk, kellele tema praegu ninarätiku oli kätte andnud. „Pea,“ ütles see väga ruttu, „wõta see, ema lubas jeda mulle; sina wõid tulla ja ka ühe wenna-kese ehk õkese ligi tulla.“ Ja ta oli kadunud.

Marius hoidis ümargust, walget kaardi kääs, waatles imelist asja ja küsis ise eneses, mis see küll peaks tähendama. Aga aega ei wõinud kaotada, — isa ei mõistnud mitte nalja, kui tema mitte kõiki lehti ära ei ole müünud, ja pääle kella 12 oli weel waewalt jelleks lootust.

„Ajalehed, ajalehed!“ hüüdis ta jellepärast uesti walju häälega.

Kui ta omad ajalehed oli ära müünud, jooksis ta ruttu uulitsat mööda edasi, kuni ühe kõige kitsama, ja porisema uulitsani. Müüd jääb ta ühe väikese, wiletsa puust onnikese juurde seisma. Tema astus ühte kitsasse, pimedasse kambriksse, ja tema pale hiilgas, kui ta wäikest, nõrka 3—4 aastast poisikest oma julle wõttis. „Tani, mu Tani,“ ja ta kattis väikest

mujudega ja meelitas teda pea emalise armastusega. Dani wõttis oma õrna käefestega tugevasti wenna kaela ümbert finni ja pandis oma kähara pää tema õlale.

„Kas sul ikka walu on, mu armas?“ küsis Marius murelikult. „Tah, ja Dani on näljas,“ oli wastus.

Kaks aastat ei olnud lastel enam ema. Sja oli joodik, kes enamasti ühel ainsal päewal jeda kõrtsi wiis, mis ta terwel nädalal teenis. Kui ema alles elas, kogus ta ennast weel natukene, aga nüüd läks ta nii kaugele, et ta ka wäikese Mariuse käest tema raha ära wõttis ja lastele arwa midagi üle jättis, nii et nad pea nälga oleks jurnud. Ütles jeda Marius temale, siis wastas pahane isa: „Surege, kui tahate, mida warem, jeda parem!“

Marius ei olnud weel 12 aastat wana, aga tema kurb elu oli teda ju wara walmis küpsetanud, tema oli kõigiti mees. Tema oli jureja emale lubanud, wäikest Taanieli — jeda Daniks nimetati — mitte üalgi maha jätta. Oh ei, ei üalgi, tema tahtis temale isaks ja emaks olla, ja ta pidas sõna. Tema uskus ka, ainult natukene üsna lihtsalt midagi lootusriikast teha. Kui sagedasti heitis ta õhtutel wiletja õlekoti

pääle tühja kõhuga magama, kuna Dani tema jao ära sõi, ja kui hoolfasti kattis ta wennahest ain-
sa waiwaga, mis neil majas oli, ja mida ta kahekorra pani, kinni, kuna tema ise jääl kõrwal külma pärast wärises! Et isa teda peksis, kui mõni kopik sissewõttest puudus, see ei teinud temale midagi; aga kui jõudis ka ühte ainust sõrme Dani wastu liigutas, siis oli see temale walus.

Peksmine, nälg, külm ja palawus, — Marius kandis kõik — ainult üks asi tegi teda wäga õnnetuks: kõigest hoolitsemisest ja talitamisest hoolimata jäi Dani ikka kahwatumaiks ja kõhnemaiks; oh, kui ta teda peaks kaotama! See oli tema jalajane hirm, tema juur mure. Kui Dani oma kaebliku häälega iga päew jagedasti kordas: „Mina olen wäsinud, mina olen wäsinud!“ siis lõiwad see wemmale südamesse, ja ta muutus mõni kord waljusti.

Kui ta täna waewalt oli kodu jõudnud, hakkas Dani jälle oma harilist kaebelaulu: „Dani on wäsinud, nii wäsinud! Kuni õhtuni ei wõinud Marius muud midagi teha, kui teda oma kätel kiigutada, tema põlewaid huuli weega niisutada ja teda trööstida. Wiimati jäi ta magama ja Marius wõis teda ettewaatlikult õle-

totile maha panna ja finni fatta. Nüüd tõm-
bas ta ümarguse kaartikeje taskust wälja ja
weeris, mis sinna pääle trükitud; jääl seiſis:
„Ewangeliumi kirik Uues uulitsas. 25. detsem-
bril kell 10 enne lõunat jõulupuu. Siisjeas-
tumise kaart ühele koolilapsle.“

„Jõulupuu? Mis see wõib olla? Üks
kõik mis, meie läheme, see teeb Tanile nalja.“

Teisel hommikul õige wara — oli õige külm
ja udune — tõusis Marius üles. Täna oli
Mariusel jõulupüha! Mis teadis tema Jeesu-
sest, Jeesuse sünnimisest, kannatamisest ja surmast?
Teadis ta üleüldse, et pääle selle maa ka weel
taewas on, see on maa täis rõõmu ja rahu?
Oh, tema aimas waewalt natukene sellest. Aga
täna pidi tema Jeesust, laste sõpra nägema, täna
pidi tema natukene kuulma, mida ta iialgi enam
ei unusta, täna pidi uus walguis tema hinges
tõusma.

Wäikene, õrna kaswuline Tani käte pääl,
walge kaardikene käes, kõndis Marius nende laste
hulgas, kes Uues uulitsas kiriku ukse ees ootaswad.
Tani armsjad silmad ja Mariuse auuwäärt wälja-
nägemine wõitis sõbraliku isanda südame, kes
laste siisfemineku üle walwas: Tema murettes
neile laste esimestes ridades hää koha. Ma-

rius ja Dani ei olnud veel iialgi jõulupuud näinud ja keegi ei wõi omale ette seadida, kuidas see nende kabe lapse pääle mõjus, kui suur eesriie üles tõmmati ja ilus jõulupuud, mida 300 wäikest walguseandjat ehtiswad, nähtawale tuli. „Ime ilus, ime ilus!“ hüüdis Dani ja plaksutas käsi, ja Marius waatas sõna lausumatast ja tarretanult.

Kui siis aga noor, sõbraliku wäljanägemisega isand ette astus, tõusis suur rõõmutuhin, nähti, kuidas lapsed seda armastaswad. „Isand M., meie armas direktor,“ sosistas Mariuse kõrwal istuja poisikene sellele. Nüüd jäi kõik waguksi; juhataja algas: „Mina kuulutan teile rõõmu, suurt rõõmu; sellepärast kuulge! Kas teie teate, mis mina enne nägin, kui ma siia tulin? Ühte armast, wäikest poisikest, kes weel wiimastel pühapäewal teie seas oli — oh, kuid rõõmuistas ta ennast meie jõulupuud üle, wõib olla weel enam, kui üksigi teie hulgast, — ja nüüd on tema teisele pühale kutsutud ja sinna läinud, ühe kuningliku piduse, millel otsagi ei ole; kas teie teate, misjuguft püha ja pidu mina mõtlen!“ —

„Püha taewas, taewa püha!“ hüüdiswad mitu häält. „Sah, armjad lapsed, seda mõtle-

fin ma, ja sellest taewalikust pidust tahan ma teile jutustada, ja sellest, kes teid kõiki selle pidu jaoks valmistab ja sinna kutsub; sest tema on ütelnud: „Easke lapsed minu juurde tulla!“

Uga kus tema siis on? Koh, sääl kuhu tema täna hommikul wara teie wäikese seltsimehe on wiinud. Lapse armas, kurb ema ütles mulle filmapijaratega: „Tema oli jägedasti haige, nüüd on ta alati terve; tema oli siit saadik kurb, nüüd on ta alati õnnelik ja rõõmus.“ Kas teie ei taha ka nagu teie wäikene sõber täieliku õnne ja igawest rõõmu saada! Wastake temale, kes ka täna kutsub: „Easke lapsukesed minu juurde tulla!“ Ütelge: „Jah, armas Issand Jeesus mina tulen sinu juurde!“

Marius kuulas seda juttu tähelepanelikult, ainult üks suur pijarat weeresiwad aeglaselt üle ta põskede ja ta jostistas: „Oh, kui mina ainult teaksin, kus tema on, siis lasaksin ma Dani koha minna, sest et sääl nii häa on.“ Tema oli nii mõtetega töös, et tema mitte midagi ei näinud ega kuulnud, jah tema ei teadnud ka mitte, kuidas ta saalist wälja saanud. Uga ta seisis Daniga uulitsal ja ruttas kiiresti kodu.

Uga mis sündis tema wäikese wennaga? Kas ta ennast ära külmetas, kui ta palawast saalist

nii ruttu külma kätte tuli? Tema oli terve päewa nii haige, et Marius pääle tema talitamise kõik ära unustas, ka kirja lahti teha, mis laua pääl oli. Nüüd wiimati luges ta seda; jääb seisus segase ja wigase kirjaga: „Mina ei leia selles hirmsas linnas mingit teenistust, mina lähen ära, teie ei näe mind enam. Teie isa.“

Maene Marius! Tema oli üsna üffi, üffinda oma hirmu ja murega. Tani lames ta kätte pääl, kanges palawikus, rahulises unes. Wäljas liikus suurelinna elu, rõõmu hääled, rõõmsad hääled kostiswad ta kõrwu. Majades ümberringi walitises õnn, rõõmus meel, tema oli maha jäetud, õnnetu ja Tani surmani haige, seda ta märkas. Wiimati tõusis Marius üles, määsis magaja wennakese hoolega wana waipa sisse ja pandis teda taja õlekoti pääle. Weel ühe pika õrna pilgu heitis ta wäikese pääle, siis jooksis ta ruttu wälja, nii ruttu, et tema mütsi pähe panemise ära unustas. Singetult tormas ta uues uulitsas olewa abikiriku ukse juurde; siin juhatas teda uksehoidja edasi ja ta tormas Suure uulitsale; siin kõlistas ta ukse kella. Teenija tüduruf tegi ukse lahti.

„Kus herra M. elab?“ küsis pois. „Herra M.=ga ei saa täna kofku, nüüd on jõulu pühä.“

„Oh, palun, kutsuge täna hommikune herra, jõulupuu herra,“ hüüdis Marius pääleajawalt, „tema peab mulle ütleva, kus Jeesus on. Mina tahan Dani tema juurde wiia, meie oleme nii õnnetumad ja Dani on nii wäsimud.“ Üks liikus ja isand M. astus ise sisse. Ei olnud mingit pikka edasi tagasi rääkimist; mõne minuti järele istus Marius oma uue sõbraga wanfris, ja nad ruttasiwad Sinisele uulitsale. Nüüd pääsesiwad Mariusel pisarad woolama, — oh, temal oli veel palju jõudu tarwis, jeda ära kanda, mis tal ees seis! Kui hää, et Sumal temale hää sõbra saatis!

Teisel päewal wastu õhtut kanti Sinisest uulitsast wäikest puusärki, selles hingas Dani, Mai kellakestest lillekimp pääs, mida herra M. temale saatanud! Puusärgi taga käis herra M. kõrwal waene Marius; nüüd jai ta kõigest aru, temale oli kõik ilusasti ära jutustatud. Marius uskus nagu laps ja taewas on niisuguste päralt, kes on nagu lapsukesed. Tema igatses taewa pidule, kus enam tarwis ei ole külmetada ega nälga kannatada, waid kus ta kõike hääd omalt suurelt wennalt ootab.

Palju aastaid on mööda läinud. Mariusest on tubli puusepp saanud, ja herra M. on tema sõber ja tugi. Nüüd on temal ka naene ja tema on õnnelik perekonna isa. Tema wanema poja nimi

on Dani, ja esimene piibli salm, mis lapselikud huuled loemad, on:

„Laske lapsukesed minu juurde tulla ja ärge keelge neid mitte; sest niisuguste päralt on Sumala riik.“

J. Karu

raamatukaupluse

kulul on järgmised raamatud ilmunud ehk mille terve trükk omandatud ja raamatukauplustest saada:

1. Словарь къ I. части „Родного Мира“ Дависа. Hind 10 kop.
2. **Isand ja Emand ja Piibu Peedu.** Kaks algupäralist juttu. Hind 12 kop.
3. **Ena süda.** S. Leppik. Hind 10 kop.
4. **Galupoja surm.** E. Zolä jutt.
5. **Caewasse.** Kaks juttu lastele.
6. **Halja Laulud.** S. Feldmann. Hind 20 kop.

Tähtsamate ajalehtede pääle wõtame tellimisi ja kuulutusi wastu ja toimetame neid korralikult ja ruttu edasi.

Maadeteaduse kaartidest soowitame kõiksuguseid **kooli- ja kodu**

seinakaartid, ↪

nagu: maailma-, Euroopa-, Euroopa-Wenemaa-, Gesti ja Viivi kubermangude-, Pärnu-, Wiljandi jne. maakondade-, Jaapani sõja jne. kaartid.

Seinakaardid maksawad 15 kop. kuni 15 rbl. tükk.

Müüme ja ostame ka **pruungitud kooli-raamatuid.**

Kõige auustusega

J. Karu

raamatukauplus Pärnus,

Jäneseleja uul. nr. 6., O. Sunnin'i majas.

J. Karu

raamatukauplus Pärnus,

Tännesselja nül nr. 6,

soovitab oma täiendatud ja suurest ladust kõiksuguseid jutluse-, palve-, laulu-, noodi-, näitemängu-, jutu-, luuletuse-, ajaloo-, teaduse-, laste- j. n. e. raamatuid suurel hulgal kui ka üksikult.

Kirjutusmaterjalist soovitame suurest väljavalitust kõiksugust kirjutuse-, post-, ilu-, joonistamise-, joone jne. **paberit, kirja-ümbrikka, tinti, sulga, tulepäid, pliiatid, päewapildi-, postkaardi- ja mälestuse albumisid** jne.

Piltpostkaartidest on ladus õige suur väljavalik, 100 tükki 125 kop., üksikult 2 kop. tükk ja kallimad.

Kõige paremaid ja tuntud häid **aiawilja seemneid**, nagu kapsa-, kaali-, naeri-, porgandi-, peedi-, loomatoidu naeri- jne. seemnetest müüme ainult neid, mille idanemine ära on proovitud.

Kunstkärgi

saab Pärnus ainult meie kauplusest kõige paremini osta.

!! Hinnad on odavad !!

Kaupmeestele, jällemüüjatele, mallakirjutajatele, koolidõpetajatele ja suurel hulgal õstjatele hädad protsendid.

Kirjaliste tellimiste aadress:

J. Karu raamatukauplusele Pärnus.

Wene keeles: Книжному магазину Я. Кару, Въ г. Перновъ.

Telegrammide aadress: Karu Pärnus.